

турна работа да покажеме, че не сме лицеве народ — ние трябва дълбоко да съзнаем това и да не го забравяме.

Ако се вгледаме внимателно въ класия списък на ония имена, които представляват най-важните страни на нашата история от последните 60—70 години, че ни поразит дъх нива: първо — че има въ Европа по-благен народ от нашия по отношение на видни хора, творчески натури, въ кои да е област на културноисторически живот и, второ, че никой народ не губи тъй бързо въ развитието си силите въ своите необходими хора, както ти губи нашата. Една блага промяна би увеличила всичко, че на десет видни български семейства, дори осемте не се достигали нито четридесет годишната си възраст — срървирмето на най-плодотворна дйатност. На какво се дължи то? Не ще смеяние, на безпирмрно тежки условия, при които работят българските интелектуални труженници: прди всичко на прваот от най-различно естество, които тй срват въ недостатно просветлената още срда, несъзнаваща лична сауба, които изпълняват срда, той народ било човкът на кабинетни труд, било организаторите дряжвини. Ние и сега живеем въ един духовен мрак, срда който комай че няма идея за великата роли на личността въ историята; дори тая роли открито се отрича. По прина на ония робска подозрителност, който се корени насъ въ неижестивото, сивата личност, въ кои да е област, място да бъде пострината съ благодарност и съ готовност да я се унеси работата, постринана е съ неволярие, почти съ неприязнь; а ако, илфрйан тия тежки условия, т и сполучава да развие значителна дйатност, намирани съ срдава да бъде спяната, оклеветена, изпотроена и дори физически унищожена не от врагове, а отъ свои отъ най-близки поидеции се отъ ния, отъ обидногдствуващи чрват светия труд. Много малко даровити българи само по едно особно благоволение на съдбата съ доживявали до пълния разцвет на своите сили.

Именно на таква благоволение на съдбата дължимъ това, че въпреки множеството негодни, които напират скъптъ поетъ Иванъ Вазовъ е срчалъ пркъ свои дълтъ живот, нждаме го сега между нива здравъ и боляръ, като сажинско чело на Балкана, да бъде свиделствъ на възникването на цял народ пркъ половинабавността негова бйствена киноковна дйатност, която издига българина на непозната по-рано нему морална и интелектуална висота.

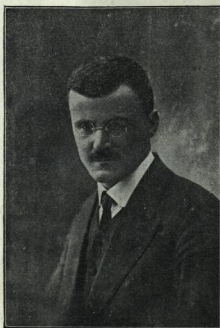
Нма да говоря за многостранната негова дйатност въ литературата. Върху това кометивни хора съ писали твърд много — и още повече ще пишавъ въ бъдеще — и на български, и на чужди езици. Всъки ученикъ въ България знае, че той е създаателъ на новобългарската литература въ всичкит и видове: лирика, епосъ, драма, романъ. Всъки знае, че дори въ тая прълковна възраст, скъпъ като, може да се каже, всички от най-даровитит по-млади български поети и писатели изхождат непосредствено отъ него, той все още продължава да заема първенстващо място въ родната литература. Многобройнит му книги могат да бъдат разглеждани като единъ чуденъ дневникъ на радостит и скърбит, които е прживялтъ българският народ пркъ последнит години. Нма пркъ той дълтъ периодъ нито една що-гождъ заслужаваща внимание случавъ на нашия живот, който да не е раздвокала струнит на неговата душа и да не е запазило за поколениата въ художественит форми на неговото искусство. Неговата литература е най-убавната история на чувствата и мислит на българския народ пркъ

СОФИЯ
Излизането на юбилея отъ класия

Юбилейна канцарта на Иванъ Вазовъ
Музика: Йоханс К. Христовъ
Дим. Х. Соушевъ

Многъ ро-зи-де до-го адръно асч-ний вол-ний духъ на
Съ-ра-ме-ни на мисли-ни и по-е на робство рабъ-ши
за Съ-ра-та Тиски-на роб-ство, в'роб-

Д. Х. ГЕОРГИЕВЪ,
авторъ на юбилейната канцарта.

най-важни периодъ на растеже по съзнание. Това е очевидно истина за всъки по-гождъ просветенъ българинъ или позовайтъ. Българинъ чужденецъ, както очевидно истина е и художествената стойност на произведениата му.

Въ тия си няколко думи азъ съмъ принуденъ да се въздржа отъ по-обширно разглеждане на нелицемерното дѣло на поета; ще посоча само на една особна негова страна, върху който, до колкото знамъ, не е сипрала погледъ никой изследовател на творчеството му. Имамъ пркъ видъ ония негови стихотворени, въ които азъ викамъ доказателства за най-дълбоки връзки у народния поетъ съ протия работенъ народъ, съ селянина-земедѣлецъ, на чийто трудъ поетътъ се явява най-пламененъ защитникъ въ българската литература. Тъкмо въ тия стихотворениа лие, че той изхожда отъ самата сажиност на той народъ, отъ прданни на труда и на майка земя селяни

Въ „Поляни гори“ намираме стихотворение „Пркъ гумното“, писано пркъ 1883 год.:

Его честния работникъ,
Его здравитъ ракъ,
Его сажинъ благородникъ
Съ изгорено лице.

Той работи. На съдбата
Нма нищо да дължи въ,
На труда си само сжта,
На небого се надѣа.

Като назн нма знамъ:
Жие, върше заробенъ той,
И свѣта съ пога си храни —
Мъчиданиятъ герой.

Още никой до тогава не бй се отнасялъ съ такава почитъ къмъ българския селянинъ.

Но поетътъ по-късно на много място въ своит произведениеа сипра погледъ на него, ту съ умнение и възторгъ пркъ спасителния за сѣбта трудъ, ту съ безкрайна жалъ за условията, срдат който той живее:

Поля—гола прътъ! Сиратъ, димъ, стѣни окаядени.
Тъмнеченъ въздухъ; въ полумракъ потопени
Чогаи и дрини. . . На сжцо гноице
Лежи скотъ и ступантъ, духовно обжкени.
„Елате ни вникте!“

Телго, запустене! . . . Дълбока неволя
Живота отъ радостъ, отъ всичко отогам!